

DKS uzraudzība un kontrole

Ilona Vilne

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

ilona.vilne@varam.gov.lv

02.11.2022.

Eiropas Savienības LIFE programmas Integrētais projekts

“Latvijas upju baseinu apsaimniekošanas plānu ieviešana laba virszemes ūdens stāvokļa sasniegšanai”

Priekšlikums grozījumiem Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvā par komunālo notekūdeņu attīrīšanu

Publiskots 26.10.2022.

Jauns pants direktīvā

Individuālās notekūdeņu attīrīšanas sistēmas

1. Ja (izņēmuma kārtā) centralizētās kanalizācijas sistēmas izveide nav pamatota (CKS izbūve nedotu nekādu labumu videi vai saistīta ar pārmērīgām izmaksām), dalībvalstis nodrošina, ka tiek izmantotas individuālas komunālo notekūdeņu attīrīšanas sistēmas (**DKS**) vai citas piemērotas sistēmas, kas nodrošina tādu pašu vides aizsardzības līmeni.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka DKS tiek projektētas, izmantotas un uzturētas tādā veidā, kas nodrošina vismaz tādu pašu attīrīšanas līmeni kā otrējā un trešās pakāpes attīrīšana.

Dalībvalstis nodrošina, ka aglomerācijās, kurās tiek izmantotas DKS tiek reģistrēts **publiskā reģistrā** un regulāri tiek veiktas šādu sistēmu pārbaudes.

3. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus, lai papildinātu direktīvu, nosakot minimālās prasības attiecībā uz DKS projektēšanu, darbību un apkopi un precizējot prasības regulārajām DKS pārbaudēm.

4. Dalībvalstis, kas **izmanto DKS**, lai attīrītu vairāk nekā 2 % komunālo notekūdeņu slodzes aglomerācijās, kuru piesārņojuma slodze pārsniedz CE 2000, sniedz Komisijai detalizētu pamatojumu DKS izmantošanai **katrā no aglomerācijām**:

- a) pierāda, ka nosacījumi DKS izmantošanai tiek izpildīti;
- b) apraksta pasākumus, kas veikti saskaņā ar noteikto par attīrīšanas pakāpi;
- c) pierāda atbilstību minētajām minimālajām prasībām, ja Komisija ir izstrādājusi atbilstošu deleģētos aktus.

Dati par piesārņojuma apjomu, kas minētajās aglomerācijās tiek attīrīts DKS, jāiesniedz Eiropas Vides aģentūrai līdz 2025.gada 31. decembrim un pēc tam katru gadu.

Normatīvajos aktos noteiktās tiesības

Pašvaldības noteiktā kontroles institūcija tiesīga

- DKS īpašniekiem pārbaudīt decentralizētas kanalizācijas pakalpojumu saņemšanas apliecinošu attaisnojuma dokumenta esamību.
- Saskaņojot ar īpašnieku, piekļūt decentralizētajai kanalizācijas sistēmai, tās tehniskā nodrošinājuma un apsaimniekošanas prasību ievērošanas kontrole.
- Pārbaudīt decentralizēto kanalizācijas sistēmu reģistrā ietvertās informācijas atbilstību.

Normatīvajos aktos noteiktās tiesības

Ja kontroles institūcijai radušās šaubas, tai ir tiesības rakstiski pieprasīt DKS īpašniekam:

- Nodrošināt piekļuvi DKS tās sistēmas pārbaudei.
- Veikt DKS ārpuskārtas tehnisko apkopi pie atbilstoša komersanta.
- Veikt DKS uzkrāto notekūdeņu paraugu analīzes.
- Veikt DKS pārbūvi vai jaunas DKS izbūvi, vai risināt jautājumus par pieslēgšanos centralizētajiem kanalizācijas tīkliem.

Normatīvajos aktos noteiktās tiesības

Pašvaldības noteiktā kontroles institūcija tiesīga

Pieprasīt pašvaldības reģistrā iekļautajiem asenizatoriem atsaites par izvesto notekūdeņu apjomu no decentralizētajām kanalizācijas sistēmām.

Asenizatoram ir pienākums līdz saistošajos noteikumos noteiktajam datumam iesniegt rakstveida deklarāciju par noteiktā periodā izvesto notekūdeņu un nosēdumu apjomu.

Kopsavilkums, secinājumi no semināra/diskusijas 11.05.2022.

- Nav izprotama jēga DKS sakārtošanai un uzraudzībai
- Sadarbība starp pašvaldību un DKS kontroles institūciju
- Finansējums, izmaksas
- Tehniskie jautājumi

**Biežākās
grūtības,
problēmas**

**Motivācija
DKS
reģistrācijai
un
sakārtošanai**

- Neregistrētām DKS nepiemēro NĪN atlaides u.tml.
- Informatīvas kampaņas, informēšana un izglītošana
 - Līdzfinansējuma izmantošana pieslēgumu izveidei
 - DKS īpašniekiem, kuriem nav iespējams pieslēgties CKS, nodrošināt līdzfinansējumu DKS sakārtošanai.

**Priekšlikumi
DKS
uzraudzības
un kontroles
uzlabošanai**

**Praktiskie
piemēri,
kontroles
mehānismi**

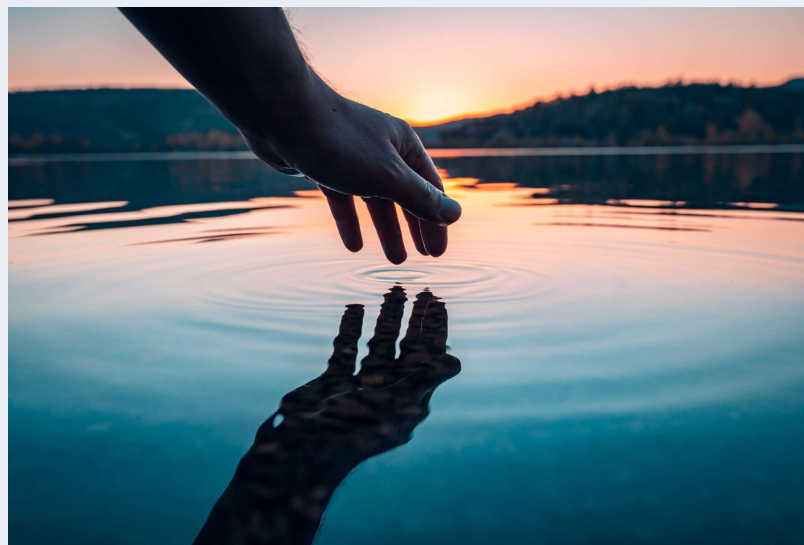
- Priekšlikumi pašvaldībām
- Priekšlikumi ministrijai

- Kontrole pēc dokumentācijas
- Praktiskā kontrole

Priekšlikumi DKS uzraudzības un kontroles uzlabošanai

- Jāizstrādā novērtēšanas kritēriji katram DKS veidam
- Pārbaudes forma – lai noteiktu atbilstību katram DKS veidam
- Izveidot sarakstu ar komersantiem, kas var veikt DKS pārbaudes
- Mazajām NAI ārpus aglomerācijas atsevišķi rādītāji

Paldies par uzmanību!

goodwater.lv

LIFEGoodWaterIP

LIFEGoodWaterIP

LIFEGoodWaterIP

LIFEGoodWaterIP

LIFEGoodWaterIP

Integrētais projekts “Latvijas upju baseinu apsaimniekošanas plānu ieviešana laba virszemes ūdens stāvokļa sasniegšanai” (LIFE GOODWATER IP, LIFE18 IPE/LV/000014) ir saņēmis finansējumu no Eiropas Savienības LIFE programmas un Valsts reģionālās attīstības aģentūras.

📄 www.goodwater.lv

Šī informācija atspoguļo tikai LIFE GOODWATER IP projekta partneru viedokli un Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra (CINEA) neatbild par to kā tiek izmantota šeit paustā informācija.

